Erfgoed in een digitale context (K0271)

Servicedocument – Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Digitaliseert een collectie	
Complexiteit:	De complexiteit bestaat uit de aanname dat de behoudsmedewerker voorafgaand aan het proces van digitaliseren de juiste afwegingen moet maken in de keuzes die hij heeft en welke processtappen moeten worden genomen bij het digitaliseren van een collectie zonder bijvoorbeeld beschadiging van de fysieke collectie. Het veronderstelt kennis van processtappen, en specialistische kennis van de (gevoeligheid) van erfgoedmaterialen en keuzes in digitalisering en de risico's voor het erfgoedmateriaal. Hij dient zich te houden aan het digitaliseringsplan, protocollen en wetgeving.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De behoudsmedewerker heeft een uitvoerende, organiserende en beleidsondersteunende rol. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen werkzaamheden en planning. Hij is echter niet eindverantwoordelijk. De behoudsmedewerker speelt in op wisselende/ onverwachte omstandigheden en verwerkt deze in zijn planning en inzet van middelen. Hij heeft te maken met historische, culturele of anderszins waardevolle objecten met een hoog schaderisico. Hij werkt zelfstandig binnen de gegeven taakstelling vanuit de organisatie.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Voert voorbereidende werkzaamheden uit om een collectie te digitaliseren	De behoudsmedewerker stelt een plan van aanpak op basis van het digitaliseringsplan. Hij analyseert haalbaarheid, bepaalt de geschikte digitaliseringswijze en maakt het materiaal opnameklaar door selectie.	De beginnend beroepsbeoefenaar toetst de materialen en objecten kritisch. Hij analyseert kwetsbaarheid, bereikbaarheid en hanteerbaarheid, verwerkt alle gegevens nauwkeurig en stemt het plan zorgvuldig af met betrokkenen.	De behoudsmedewerker heeft alle voorbereidende werkzaamheden afgerond die nodig zijn om de collectie te digitaliseren.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Richt de digitale straat in	De behoudsmedewerker kiest geschikte camera's en scanners voor digitalisering en zorgt dat alle apparatuur gereed is voor het proces.	De beginnend beroepsbeoefenaar kiest apparatuur voor digitalisering op basis van kennis van gebruiksmogelijkheden, scant of fotografeert duurzaam en kosteneffectief, en voorkomt of beperkt schade door werking conform normen.	De digitale straat is ingericht volgens het digitaliseringsplan en is gereed voor gebruik om (delen van) de collectie te digitaliseren.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Uitvoering geven aan het logistieke traject van het depot naar de digitale straat	De beginnend beroepsbeoefenaar voert het logistieke traject uit van depot naar digitale straat en bewaakt dat de geproduceerde scans zo constant mogelijk blijven en doorlopen.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt snel, precies en bedreven bij het gereedmaken en verpakken van objecten, stemt activiteiten af en houdt het transportschema aan zodat overdracht en ontvangst zorgvuldig verlopen.	De behoudsmedewerker heeft alle te digitaliseren objecten van het depot naar de digitale straat gebracht, of via overdracht overgedragen aan een externe digitaliseerder.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Digitaal verwerken en vastleggen van de verkregen informatie	De beginnend beroepsbeoefenaar voert de opnameprocedure voor digitale objecten uit vanaf creatie of ontvangst, bewaart bestanden beveiligd en controleert op virussen, malware, corruptie en validiteit, zodat alles accuraat wordt vastgelegd.	De behoudsmedewerker neemt gegevens snel en goed op, zorgt voor strakke planning en waarborgt snelle, accurate invoer in een beveiligde omgeving om verlies en schade te voorkomen.	Alle verkregen informatie met betrekking tot digitale objecten is verwerkt en vastgelegd in de beveiligde omgeving.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W5			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Aanbrengen van labels	De behoudsmedewerker beschrijft de digitale collectie en voegt vindbare informatie toe over makers, totstandkoming, gebruik, relatie tot het origineel en beheer.	De behoudsmedewerker verzorgt volledige, accurate beschrijvingen van digitale erfgoedobjecten en registreert alle benodigde gegevens conform de afgesproken inhoudelijke beschrijvingsstandaard, en volgt daarbij nauwgezet de vaste instructies en procedures.	De digitale collectie is beschreven en de metadata zijn correct vastgelegd, zodat de erfgoedobjecten vindbaar, identificeerbaar en beheersbaar blijven binnen de digitale presentatie.

Werkproces: D1-K1-W6			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Terugplaatsen van de objecten in het depot	De beginnend beroepsbeoefenaar voert na digitalisering een conditiecontrole uit, retourneert originelen naar het depot, verwijdert orderbonnen, en heft uitleenregistratie op via de barcodescanner.	De behoudsmedewerker handelt snel, nauwkeurig en zorgvuldig bij het retourneren en terugplaatsen van objecten in het depot, controleert of alle objecten daadwerkelijk zijn geretourneerd en meldt tijdig eventuele schade.	Alle geretourneerde (gedigitaliseerde) objecten zijn gecontroleerd en teruggeplaatst in het depot.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden per examenmoment opgeteld. De omzettingstabel van dat moment geeft het afzonderlijke momentcijfer. De school bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat.

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmomenten en registratie

Dit examen bestaat uit afzonderlijk beoordeelde examenmomenten. De school registreert de momentcijfers en bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat. Een herkansing kan per moment; andere geldige resultaten blijven behouden.

Moment	Werkprocessen	Opdrachten	Max. punten
1	D1-K1-W1, D1-K1-W2	1, 2	24
2	D1-K1-W3, D1-K1-W4	3, 4	24
3	D1-K1-W5, D1-K1-W6	5, 6	24

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl